

RESOLUCIÓN POLA QUE SE FORMULA O DOCUMENTO DE ALCANCE PARA A AVALIACIÓN AMBIENTAL ESTRATÉXICA ORDINARIA DO PXOM DO CONCELLO DE VERÍN

Promotor: Concello de Verín

Órgano substantivo: Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo

Expediente: 2021AAE2580

O Servizo de Avaliación Ambiental de Plans e Programas, da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, formulou a seguinte proposta:

ANTECEDENTES

- 1 O Plan xeral de ordenación municipal de Verín aprobado definitivamente o 07.12.2012 foi anulado por sentenza do Tribunal Supremo do 17.02.2017.
- 2 O 18.02.2021 o Pleno do Concello aprobou definitivamente o Instrumento de ordenación provisional (IOP) de Verín, ao abeiro da Lei 2/2017, de medidas fiscais, administrativas e de ordenación. Fóra do ámbito de ordenación do IOP continúan sendo vixentes as Normas subsidiarias de planeamento municipal (NSP) aprobadas definitivamente o 28.05.1986.
- 3 O 24.06.2021 recibíuse na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático un escrito do Concello de Verín no que solicitaba iniciar o procedemento ordinario de avaliación ambiental estratéxica do "Plan xeral de ordenación municipal", xuntando o borrador do Plan e o documento inicial estratéxico. O 26.07.2021 este órgano ambiental requiriu ao Concello que presentase certa documentación para poder iniciar o procedemento e, en resposta a dito requirimento, o 20.09.2021 recibíuse a documentación completa.
- 4 O 20.10.2021 este órgano ambiental iniciou un período de consulta pública dos documentos recibidos a través do portal web e consultou ás administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas para que, no prazo de trinta días hábiles, formularan as observacións e suxestións que considerasen oportunas.

CONSIDERACIÓNS LEGAIS

- 1 A Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia (LSG) e o seu Regulamento, aprobado mediante Decreto 143/2016 do 22 de setembro (RLSG), integran no procedemento de aprobación dos instrumentos de planeamento urbanístico o proceso de avaliación ambiental estratéxica previsto na Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.
- 2 A Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia establece, entre outras cuestións, determinacións para a racionalización dos procedementos de avaliación ambiental.
- 3 O artigo 46.1.b) da LSG sinala que deben someterse ao procedemento ordinario de avaliación ambiental estratéxica os plans xerais de ordenación municipal.
- 4 O artigo 60.4 da LSG establece que o órgano ambiental, logo de someter a documentación ás consultas pertinentes, formulará o documento de alcance do estudo ambiental estratéxico.

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático ten atribuídas as funcións en materia de avaliación dos efectos de determinados plans e programas no ambiente, ao abeiro do disposto no Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda.

CONSIDERACIÓNS TÉCNICAS

1. Ámbito de actuación e principais características ambientais

O municipio de Verín ten unha superficie 94,11 km² e sitúase no sueste da provincia de Ourense. Cabeceira da súa comarca forma parte do sistema urbano intermedio¹ e linda² cos concellos de Castrelo do Val (norte), Vilardevós (leste) Oímbra e Monterrei (oeste), e o estado de Portugal (sur).

A poboación ascende a 14.466 habitantes (IGE 2021) repartidos nas 15 parroquias. O sector económico de maior ocupación é o de servizos, seguido da industria, a construción e o sector primario (IGE, 2020). A actividade industrial concéntrase fundamentalmente no polígono de Pazos.

Verín emprázase na chaira do río Támega -un dos principais afluentes do río Douro- rodeado das serras de San Mamede, Fial das Corzas, Serra Seca, Penas libres ou a Serra do Larouco. Segundo o Catálogo das Paisaxes de Galicia³ sitúase maioritariamente na grande área paisaxística das Chairas e Fosas Ourenás e no bordo leste se inclúe na grande área das Serras Surorientais. Ten delimitadas tres áreas de especial interese paisaxístico: río Támega, Pozo do Demo-Cabreiroá e Castelo de Monterrei e se atopa na cunca visual de miradoiros de concellos veciños: Castelo de Monterrei (Monterrei), Portozón (Castrelo do Val) e Alto da Cota e Florderei (Vilardevós).

O uso do solo predominante no territorio é o forestal (64%), existindo 13 comunidades de montes veciñais en mano común (MVMC). Algunhas parroquias contan con procesos de concentración parcelaria rematados (zonas de Cabreiroá, San Cibrao-Penelas e Tintores-Vilela) atoándose outras en fase de acordo (Mandín-Feces de Abaixo-Feces de Cima e Mourazos-Tamagos-Tamaguelos).

A rede hidrográfica pertence á Demarcación Hidrográfica do Douro, sendo a principal bacía a do río Támega. O percorrido do río polo concello identificouse como área con risco potencial significativo de inundación (ARPSI), tendo sido delimitadas⁴ a zona de fluxo preferente (ZFP) e a zona inundable (T500) que afectan de forma importante ao núcleo urbano.

A zona de especial conservación (ZEC) "Río Támega", da Rede Natura 2000, abrangue diversas zonas nas marxes do Támega e os seus tributarios, incluíndo 14 zonas húmidas do complexo aluvial do Támega do Inventario de Humidais de Galicia. No concello se localizan dúas áreas prioritarias para a protección da avifauna⁵, e segundo o plan de recuperación do sapoconcho común⁶ (*Emys orbicularis* L.) todo o municipio está dentro da área potencial desta especie en perigo de extinción.

O Camiño de Santiago, Vía da Prata, atravesa o municipio mediante dous trazados, un polo leste e outro polo sur que conflúen no centro da vila. Esta ruta non conta cunha delimitación definitiva aprobada pero ten a consideración de ben catalogado coa categoría de territorio histórico⁷.

1 Determinación 1.3.1.a) das Directrices de Ordenación do Territorio.

2 O límite municipal establécese en conformidade co límite do instrumento de ordenación provisional aprobado (IOP), que non é coincidente co delimitado polo polo Instituto Xeográfico Municipal.

3 Decreto 119/2016, do 28 de xullo polo que se aproba o Catálogo das Paisaxes de Galicia.

4 Sistema Nacional de Cartografía de Zonas Inundables (SNCZI).

5 Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, pola que se actualiza a delimitación das áreas prioritarias de reprodución, de alimentación, de dispersión e de concentración local de aves incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas nas que serán de aplicación medidas para a protección da avifauna contra a colisión e a electrocución en liñas eléctricas de alta tensión.

6 Decreto 20/2013, do 25 de abril, polo que se aproba o Plan de recuperación do sapoconcho común (*Emys orbicularis* L.) en Galicia.

7 Artigo 75.1 e Disposición transitoria sexta da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia.

As principais infraestruturas de comunicación son a autovía das Rías Baixas A-52 que atravesa o concello pola súa parte central, a estrada nacional N-525 que discorre en sentido leste-oeste pola parte norte e a autoestrada autonómica A-75 que conecta Verín coa fronteira portuguesa (A-24).

Segundo o borrador, a vila os núcleos do norte e os da contorna máis próxima abastécense a través da rede xeral, contando cunha ETAP próxima ao río Támega, estando prevista unha nova na zona da Pregoza. Mourazos e Feces de Abaixo teñen rede independente e no resto de núcleos a xestión é veciñal. No polígono industrial existe unha captación e un depósito conectados coa rede xeral.

As augas residuais da vila e a zona norte –excepto Vilarmaior e Queirugás–, son conducidas á EDAR situada na parroquia de Queizás, mentres que os núcleos do sur dispoñen de fosas sépticas, menos Mourazos e Tamagos que contan con pequenas EDAR que verten ao Támega.

A xestión e tratamento dos residuos urbanos lévase a cabo na planta de transferencia de SOGAMA, situada no polígono de Pazos onde tamén existe un punto limpo e está previsto construír unha planta de biorresiduos para dar servizo a todo o sur da provincia.

2. Obxectivos do planeamento, alternativas e proposta inicial

Obxectivos

Tanto no borrador (pto. 4.2 da Memoria xustificativa) como no documento inicial estratéxico (ptos. 2.1 e 2.2) recóllense unha serie de obxectivos xerais e ambientais que se pretenden acadar co novo planeamento.

Entre os obxectivos xerais establecidos cómpre citar: o reforzo da posición territorial de Verín e a súa alianza transfronteiriza na Eurocidade Chaves-Verín; o reordeamento da expansión urbana, corrixindo o modelo extensivo para acadar vila máis densa, sustentable e eficiente; frear a sangría poboacional dos últimos anos; revisar e actualizar a estruturación e ordenación dos núcleos rurais invertendo o progresivo abandono dos máis periféricos; reforzar a estrutura dotacional e completar as redes estruturantes de tráfico; reformas estruturais dos servizos de abastecemento e saneamento; acadar unha rede integrada de espazos libres e parques urbanos; habilitar novo solo produtivo; recuperar e poñer en valor o patrimonio cultural.

Os obxectivos ambientais establécense para cada variable ambiental, tomando como referencia os criterios de sustentabilidade ambiental –de carácter orientativo– definidos pola Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

Alternativas

O borrador e o documento inicial estratéxico analizan 3 posibles alternativas para o desenvolvemento do planeamento:

A alternativa 0 representaría a non formulación do plan manténdose a vixencia das NSP de 1986. Planeamento obsoleto sen evolución lexislativa e esgotado en moitos aspectos o cal foi notoriamente superado pola realidade dos plans posteriores.

A alternativa 1, cun modelo de ordenación semellante á do PXOM de 2012, se consideta ten unha sobredimensionada capacidade residencial e de actividade económica tendo en conta o descenso poboacional e outros indicadores dos últimos anos.

A alternativa 2, adapta o planeamento xeral ao actual marco lexislativo, revisando o modelo de ordenación do PXOM de 2012, na procura de acadar un plan estruturado, ben dimensionado, economicamente encaixado nas posibilidades reais de xestión, e que tome en consideración o papel supramunicipal do concello.

Da análise comparativa das alternativas, óptase por desenvolver inicialmente a alternativa 2.

Proposta

As proxeccións demográficas realizadas no borrador, que permitirán dimensionar o PXOM, elevan o crecemento poboacional no concello ata os 16.533 habitantes no ano 2.046 (horizonte temporal do plan). Así, cifra nunhas 6.967 novas vivendas a capacidade máxima residencial para o PXOM: 2.623 no solo urbano consolidado, 2.116 no solo urbano non consolidado, 555 nos dous sectores de solo urbanizable e 1.674 no solo de núcleo rural.

En liñas xerais, a proposta de ordenación formulada no borrador contempla:

Clasificación do solo. Clasifícase como solo urbano o 3,91% do territorio municipal (505,30 ha), do cal 419,42 ha corresponden a solo urbano consolidado (SUC) e 85,88 ha a solo urbano non consolidado (SUNC). O solo urbanizable (SUB) abrangue 209,66 ha (1,62%), o solo de núcleo rural 387,24 ha (2,99%) e o solo rústico 11.829,34 ha (91,48%).

O solo urbano e o solo de núcleo rural toman como referencia o IOP e o PXOM anulado de 2012: o solo urbano confórmano o conxunto de Verín e Pazos, o balneario e fábrica de Cabreiroá, o Parque empresarial de Pazos e a súa ampliación, e o Centro de Servizos do Transporte cerca de Tamagos; o solo de núcleo rural incorpora 16 núcleos, ao norte da vila os núcleos de Tintores, Vilarmador do Val, Queirugás, Vilela, Caldeliñas, Ábedes, O Salgueiro e A Rasela, e ao sur os de Queizás, Cabreiroá, Tamagos, Mourazos, Tamaguelos, Mandín, Feces de Cima e Feces de Abaixo.

No seu conxunto o borrador contempla un total de 52 ámbitos para o desenvolvemento urbanístico, dos cales 40 correspóndense ao SUNC (35 residenciais, 3 terciarios e 2 industriais) e 12 ao SUB (4 residenciais, 3 terciarios, 2 industriais, 1 dotacional e dúas áreas de planeamento incorporado industriais con proxecto sectorial aprobado).

A categorización do solo rústico de especial protección, en xeral, realízase tomando como base as afeccións sectoriais contidas no PBA. Porén, ao de protección agropecuaria incorpóranse zonas consideradas de aptitude agraria adicadas a usos estratéxicos ou característicos como os viñedos, mentres que na protección forestal inclúense os MVMC por entender que estes espazos son fundamentais para a estratexia ambiental do plan.

Desenvolvemento residencial. A proposta inclúe a delimitación de 35 ámbitos de SUNC do conxunto de Verín e Pazos, ademais de reservas de solo para catro sectores urbanizables na contorna do tramado urbano (SUR-04 Sosas ao leste e os SUR-01 Perú, SUR-02 Os Cabidos e SUR-03 Os Coutos ao sur nas proximidades da estrada N-532 e Avda. de Cabreiroá).

Desenvolvemento industrial-terciario. Tendo en conta a evolución do solo produtivo a nivel municipal nas últimas tres décadas, a proposta cuantifica nunhas 60-90 ha brutas as necesidades de reservar solo para as actividades económicas, diferenciando entre ámbitos de uso industrial-comercial e ámbitos de uso loxístico-terciario.

A maior parte das reservas para os usos industrial-comercial se corresponden cos ámbitos definidos no PSOAG para o parque empresarial de Tamagos. Ademais incorpóranse outras reservas de solo para a ampliación do parque empresarial de Pazos, as ampliacións da embotelladora de Sosas, a remodelación da embotelladora de Fontenova ou a mellora e consolidación da implantación industrial da zona da Rasela.

Para o uso loxístico-terciario o borrador establece tres reservas de solo concentradas na contorna do nodo das autovías A-52 e A-75 en Queizás, ás que se engaden ao norte a carón da estrada N-532 outros tres ámbitos de menor entidade territorial correspondentes con propostas recollidas no anterior planeamento -unha delas, a APR-45 Barrios, incluída no IOP-.

Zonas verdes e espazos libres públicos. No borrador maniféstase que o sistema xeral de zonas verdes e espazos libres públicos existente evidencia un certo superávit respecto dos estándares, porén a súa distribución e cualidade non son tan axeitados. En consecuencia, incorpora propostas para a formalización de nove novos parques urbanos que aproveiten os terreos mais salientables desde o punto de vista ambiental e paisaxístico, ou aqueles mellor situados estratexicamente para a vila e os principais asentamentos e con maiores posibilidades de interconexión e acceso. As propostas incluídas son: o corredor de Marbán, o paseo do Támega, a ampliación da área recreativa do Támega, os xardíns de Sousas e Os Coutos, e os parques de Vilela, Paseo-Preguiza⁸, Fontenova⁹ e Caldeliñas.

Equipamentos. O borrador manifesta que Verín conta cunha oferta dotacional ampla e diversificada –coa excepción das educativas que exceden a competencia municipal–, promovendo reservas de solo para cubrir algunhas prioridades municipais –algunhas xa en marcha–: novo pavillón municipal, nova estación de autobuses, ampliación do cemiterio de Abedes, escola infantil en Verín, traslado das piscinas municipais á zona da Preguiza, ampliación do Hospital, balneario e residencia de maiores en Caldeliñas¹⁰, novo cemiterio municipal en Vilamaior do Val¹¹ e novas pistas polideportivas na zona do Hospital.

Infraestruturas de redes de servizos de abastecemento e saneamento. Recoñecendo as deficiencias existentes no sistema e nas redes de abastecemento, contéplanse as seguintes liñas de actuación: renovación e ampliación de capacidade da ETAP do Támega –obsoleta– e a construción dunha nova na mesma zona da Preguiza; instalación de novos depósitos –ou ampliación dos existentes– con capacidade suficiente para dar servizo á demanda actual e futura; progresiva incorporación das redes veciñais á xestión municipal; mellora e ampliación das redes en paralelo ás novas demandas.

A mellora das infraestruturas de saneamento é un dos principais puntos estratéxicos do novo PXOM, sendo obxectivo prioritario consolidar unha estrutura separativa independizada das augas pluviais para que non se traten na EDAR, optimizando así o seu funcionamento. Porén, a curto prazo non se poderá acometer a execución destas redes sendo precisa a ampliación da capacidade da EDAR actual. Complementariamente, tamén se propón completar e mellorar a depuración nos asentamentos con redes independentes da zona sur do municipio (Tamagos, Tamaguelos, Mandín, Mourazos, Feces da Cima e Feces de Abaixo) e nos mais afastados da vila na zona norte (Vilarmaior e Queirugás).

Sistema xeral viario. As principais propostas para o sistema xeral viario concentradas na contorna urbana son: unha circunvalación sur dende a estrada N-525, á altura do extremo oriental do núcleo de Pazos, ata a zona de San Antón ao leste; unha rolda interior dende a zona da Granxa –confluindo coa circunvalación sur– ata á estrada OU-310; a prolongación cara ao leste –ata Cabreiroá– da estrada que dá acceso ao Polígono de Pazos. Tamén se contemplan actuacións para a localización de aparcadoiros públicos en áreas de SUNC, e o traslado do aparcadoiro de camións da N-532 a unha zona mais exterior vinculada á loxística do transporte.

- 8 Plan especial de infraestruturas e dotacións da rolda interior de Verín (tramo sexto) e parque do Támega-Preguiza en tramitación (aprobado inicialmente o 15.02.2019, DOG núm.47 do 07.03.2019).
- 9 Plan de infraestruturas e dotacións do espazo dotacional público en Fontenova en tramitación (aprobado inicialmente o 26.02.2018, DOG núm.50 do 12.03.2018).
- 10 Plan especial de dotacións e infraestruturas Caldeliñas aprobado definitivamente o 09.09.2021 (DOG núm.189 do 30.09.2021). Promove a rehabilitación do antigo balneario, unha nova residencia-balneario e un xeriátrico.
- 11 Plan de infraestruturas e dotacións do novo cemiterio en tramitación (aprobado inicialmente o 13.11.2017, DOG núm.238 do 18.12.2017).

3. Consultas realizadas

En cumprimento do disposto no artigo 60.4 da LSG, realizáronse as seguintes consultas previas á elaboración deste documento de alcance:

	Resposta	Sen resposta
Organismos estatais		
Confederación Hidrográfica do Douro		x
Demarcación de Estradas do Estado en Galicia	x	
Organismos autonómicos e provinciais		
Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo	x	
Instituto de Estudos do Territorio	x	
Dirección Xeral de Patrimonio Cultural	x	
Dirección Xeral de Patrimonio Natural		x
Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal	x	
Dirección Xeral de Defensa do Monte		x
Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural	x	
Axencia Galega de Infraestruturas	x	
Subdirección Xeral de Administración Industrial	x	
Deputación Provincial de Ourense	x	
Público interesado		
AECT Eurocidade Chaves-Verín		x

Asemade, o borrador do plan mais o documento inicial estratéxico estiveron publicados durante trinta días hábiles no portal web desta Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda para que o público en xeral puidese consultalos e facer observacións/suxestións de contido ambiental. Non se recibiron comentarios de público interesado.

O Concello deberá considerar na elaboración do planeamento as observacións e suxestións manifestadas no dito período de consultas previas, e para elo achéganse os textos íntegros recibidos. En todo caso, resúmense a continuación as principais cuestións ambientais formuladas:

Demarcación de Estradas do Estado en Galicia (Unidade de Ourense)

Manifesta que carecen de competencias aos efectos de informar nesta fase de tramitación.

Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo

No tocante á capacidade residencial informa que o calculo estimado para a proxección de novas vivendas (6.967) se axusta ao sinalado no artigo 67 do RLSG, advertindo que a vivenda protexida prevista supera as solicitudes rexistradas no Rexistro único de demandantes de vivenda.

En relación á estrutura xeral e orgánica require: recalcular e xustificar os sistemas xerais en consonancia coa capacidade máxima residencial; harmonizar a ronda interior prevista co vial do PEID Fontenova (en tramitación); xustificar a supresión dalgunhas zonas de espazos libres.

Para o solo urbano solicita, entre outros aspectos, se complete o trazado e características das redes de servizos propostos e se aclare se se manteñen os espazos libres previstos no IOP.

No solo de núcleo rural insta a reducir a delimitación dos SNRC que inclúan parcelas baleiras na periferia cando non se acredite a necesidade de crecer, debendo estudarse actuacións de carácter

integral (art.37 RLSG). Tamén fai consideracións sobre o contido das fichas e detecta eivas nos planos de información (non reflicten todas as afeccións sectoriais e dos IOT) e ordenación (non recollen o trazado e características das redes de servizos propostas).

Se ben salienta que no solo urbanizable residencial se reduce considerablemente o número de sectores respecto dos previstos no PXOM de 2012, entende que debe revisarse a procedencia dos terciarios SUB-SUT-01 (importante afección de estradas e a meirande en ZFP) e SUB-SUT-02 (gran sector terciario SUB-SUT-03 fronte ao P.E.Tamagos e tres áreas de reparto terciario próximas).

Lembra que o solo rústico de especial protección que non conte con afección sectorial precisará de conformidade da Administración competente (art.34.3 LSG) e cita deficiencias nas categorías de augas (non se axusta nalgúns zonas á ZFP), patrimonio cultural (non recolle todas as afeccións do PBA) e infraestruturas (debe revisar as afeccións das antenas de telecomunicación).

Instituto de Estudos do Territorio

Considera correcto e proporcionado á realidade municipal o estudo da paisaxe -aos efectos do artigo 35 do Regulamento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia (RPPG)- e o estudo da paisaxe urbana . Porén, este último debe completarse coa identificación de valores e lugares/áreas de especial interese paisaxístico da área urbana e a súa contorna, destacando a importancia da visibilidade do Castelo de Monterrei. Lembra a necesidade de incluír unha análise e xustificación das medidas para prever ou reducir os impactos na paisaxe (art. 38.2 RPPG).

Ao respecto do modelo de ordenación valora como adecuados os obxectivos do Plan, en canto á consideración e protección da paisaxe e congruentes cos principios da lexislación sectorial e as DOT. Porén, sinala que o borrador non permite avaliar todos os efectos sobre a paisaxe, contendo determinacións que precisan emendarse ou xustificarse para adaptarse ás Directrices de paisaxe.

En referencia á ordenación da vila de Verín sinala que o solo urbano e urbanizable residencial teñen unha importante superficie, e incorporan moitos terreos de natureza agraria alleos á paisaxe urbana, quedando sen edificar moitas parcelas nas áreas urbanizadas (DX.06 epígrafes b) e c). O solo urbano presenta multitude de puntos de contacto de traseiras de áreas edificables co medio rústico da contorna, debendo terse en contra das epígrafes d) e e) da DX.06.

Os sectores urbanizables deberán axustar as súas delimitacións e condicións de ordenación á directriz DX.10, facendo referencias específicas aos industriais de Sousas e A Milleira (adxacentes a núcleos urbanos ou rurais) e aos terciarios Queizás I e II (afectan a solos de alta produtividade agraria e non se xustifica a súa necesidade).

Entende que a demanda de novas vivendas debería quedar garantida coas parcelas edificables en SUC e, no seu caso, co desenvolvemento dos SUNC, polo que a previsión de sectores residenciais (así como algúns SUNC perimetrais), non resulta acorde coa DX.10 a.1. En todo caso, sinala que debe establecerse unha estratexia temporal de desenvolvemento con preferencia para as actuacións en SUC e SUNC fronte ao solo urbanizable residencial.

As fichas dos desenvolvementos deben recoller a obriga de realizar estudos de paisaxe (artigos 35 e 36 RPPG), nos que se garantirá o respecto do arboredo autóctono e os elementos singulares de valor paisaxístico existentes. Neste sentido advirte que o SUB-SUD-01 afecta a masas de arboredo autóctono debendo preverse medidas para a súa preservación (DX.10 a.3).

As delimitacións dos núcleos rurais inclúen numerosas parcelas agrarias non edificadas que non están xustificadas baixo a premisa de rendibilizar os servizos urbanísticos (exemplos: Tamaguelos, Mourazos, Tintores, Vilela, Mandín e Feces de Abaixo). Advirte de continuidades entre solos urbanos/urbanizables e núcleos rurais adxacentes que poden xerar conflitos de tipoloxías e volumetrías (exemplos: Tamagos, A Rasela ou Caldeliñas). Suxire axustar as delimitacións para

evitar continuos indiferenciados, respectando o carácter paisaxístico rural das terras agrícolas e a morfoloxía dos asentamentos tradicionais, aplicando os criterios da DX.09 epígrafes a), b) e c).

Para o solo rústico lembra que a normativa deberá cumprir e adaptarse ás directrices DX.08, DX.17 (sobre construcións en solo rústico) e DX.22 (sobre cerramentos, valados ou sebes).

Dirección Xeral de Patrimonio Cultural

Lembra que están vixentes as fichas do IOP (coa excepción da A-125) e que deberán terse en conta os bens culturais contidos nos Catálogos do planeamento de desenvolvemento en vigor.

O planeamento incluírá necesariamente no seu Catálogo todos os bens inmoables do patrimonio cultural contendo as medidas necesarias para protección, conservación, recuperación e aproveitamento social e cultural.

A delimitación do Camiño de Santiago Vía da Prata deberá recollerse coa consideración de ben catalogado coa categoría de territorio histórico (Disposición transitoria 6ª LPCG), advertindo que ten unha delimitación oficialmente aprobada no PBA.

Solicita que a Normativa inclúa un apartado de protección do patrimonio cultural con parte específica do Camiño de Santiago, e recoller unha ordenanza das actuacións autorizables no ámbito do PEPRICH de Verín e do barrio de San Lázaro en tanto non sexa aprobado.

Os planos de ordenación deberán identificar os bens do patrimonio cultural e o seu contorno de protección, así como delimitar o ámbito do PEPRICH en redacción.

A delimitación do SNRT debe potenciar e consolidar as áreas vacantes do interior do núcleo, evitando un crecemento excesivo que non garde proporción coas necesidades da poboación e coa estrutura do núcleo. Deberá redactarse unha determinación específica que impida o seu derrubamento dos muros de pedra tradicional de peche dalgunhas fincas promovendo a súa conservación e posta en valor.

Para o patrimonio arqueolóxico localizado en solo rústico, incluírase no SRPPC a zona de protección integral e o contorno de protección dos xacementos e redactarase unha ordenanza específica diferenciando os usos permitidos en cada unha destas zonas.

Axencia Galega de Infraestruturas

Informa da entrada en vigor do Catálogo da Rede Autonómica de Estradas de Galicia e anexa os criterios de ordenación e as distancias mínimas precisas para o mantemento da seguridade viaria e a axeitada protección do dominio público viario.

Lembra as determinacións das DOT, en particular as 3.1.5.d), 3.1.10 e 4.1.8, referidas á compactación dos asentamentos, evitar os crecementos lineais ao longo de vías de comunicación e o acceso ás parcelas a través de estradas.

Sinala que, a día de hoxe, non hai servidumes acústicas declaradas na Rede Autonómica de Estradas de Galicia, debendo no entanto incluírse na normativa limitacións derivadas do ruído.

Servizo de Infraestruturas Agrarias. Xefatura Territorial de Ourense

Informa das zonas de concentración parcelaria achegando cartografía da súa delimitación.

Servizo de Montes. Xefatura Territorial de Ourense

Informa dos montes veciñais en man común existentes achegando a súa cartografía.

Deputación de Ourense

Suxírese elaborar un Plan municipal de prevención e defensa contra incendios forestais ao ser municipio de alto risco de incendio, e se estude a evolución dos riscos naturais e antrópicos.

4. Consideracións para a mellor integración dos aspectos ambientais no PXOM

O procedemento de avaliación ambiental estratéxica é un proceso iterativo co que se pretende garantir unha axeitada integración ambiental da proposta que se formule no plan, contribuíndo así *"ao desenvolvemento económico equilibrado e sustentable do territorio, á cohesión social e á mellora da calidade de vida da poboación e á utilización racional do territorio e á sustentabilidade ambiental"*, en coherencia co modelo territorial que establecen as Directrices de ordenación do territorio (DOT).

Neste sentido, unha vez analizada a documentación achegada (borrador do plan e documento inicial estratéxico) e tendo en conta as suxestións recibidas durante a fase de consultas previas, fanse as seguintes consideracións organizadas por variables ambientais na procura dunha mellor integración ambiental do PXOM:

Ocupación do solo

Como criterio xeral a proposta deberá fomentar a contención na ocupación do solo e priorizar a compactación dos tramados urbanos da vila de Verín e Pazos así como os núcleos rurais existentes fronte á súa expansión sobre terreos en estado natural (det. 3.1.5.d DOT).

Solo residencial

A pesar do progresivo decrecemento da poboación de Verín dende o 2013, o borrador establece unhas previsións de evolución demográfica para o horizonte temporal do Plan (ano 2046) que suporían un incremento poboacional do 21,15% respecto do ano 2020 (2.886 novos habitantes). Por outra banda, o borrador calcula un incremento de 6.967 novas vivendas, 2.623 delas no solo urbano consolidado, de xeito que só o SUC disporía dunha capacidade residencial de 0,92 vivendas/novo habitante.

As previsións de desenvolvemento residencial deben fundamentarse nun diagnóstico xustificado da necesidade de novas vivendas no horizonte temporal do Plan, baseado nas previsións sociodemográficas e socioeconómicas do ámbito de influencia (det. 3.1.4 e 3.1.15 das DOT).

Na Memoria xustificativa recoñécese a "ausencia de demanda matemática residencial" para o solo urbanizable (páx. 100), que no "periodo duns 8-10 dende a aprobación do PXOM só se poderá executar vivenda do mercado normalizado no solo consolidado de ordenación directa" (páx.119) e que "a política de vivenda debe centrarse na rehabilitación e reocupación de vivenda baleira" (páx.114). Malia o anterior, a proposta incorpora 39 ámbitos de novo desenvolvemento residencial, 35 polígonos de SUNC e 4 sectores urbanizables, con capacidade aproximada para 2.700 novas vivendas.

Os obxectivos do plan deben dar resposta ás necesidades reais do municipio, propoñendo vías de desenvolvemento sustentables que prioricen a revalorización do parque de vivendas existente e a colmataxe dos solos urbanos consolidados fronte a novos crecementos¹², evitando a ocupación de solos que non sexan realmente necesarios nin adecuados para atender a demanda.

Os ámbitos de solo urbano non consolidado SUNC-09 e SUNC-10 non fomentan a compactación da vila de Verín ao favorecer a expansión do seu tramado urbano cara ao leste ao longo da estrada N-525 sobre terreos en estado natural.

No caso de manter no plan algunha reserva de solo urbanizable residencial, deberase xustificar suficientemente que responden á necesidade de completar a estrutura urbana do núcleo de Verín (art. 27 da LSG e art.68 da RLSG). Neste sentido non está xustificada a delimitación do sector

¹² Artigo 3.2 RDL 7/2015; determinacións 3.1.2 e 3.1.5.d das DOT; artigo 68 do RLSG, puntos 5 e 6; directrices de paisaxe DX.10.a.1 e DX.06.b.

urbanizable SUR-04, pois constitúe unha bolsa de solo en estado natural topograficamente desvinculada da trama urbana e cuxa ocupación edificatoria significaría a expansión do núcleo rural de Ábedes.

En calquera caso, establecerase unha estratexia temporal de desenvolvemento que priorice as actuacións de compactación do tramado urbano fronte á transformación de solo en estado natural na súa periferia.

Con carácter xeral cómpre revisar a delimitación e tipificación dos núcleos rurais atendendo ao disposto na normativa vixente (determinacións 3.1.11 e 3.1.5.d das DOT; directriz de paisaxe DX.09, epígrafes a, b e c; artigo 33.2 do RLSG), para evitar a creación de continuos indiferenciados, a inclusión de parcelas baleiras na periferia, a ocupación de solos con vocación agraria ou forestal, e respectar a morfoloxía dos asentamentos tradicionais. Como exemplos: Tamagos, A Rasela, Caldeliñas, Tintores, Vilela, Mandín, Mourazos, Feces de Abaixo e Tamaguelos.

Solo industrial e terciario

A delimitación e condicións de ordenación propostas para os novos desenvolvementos industriais e terciarios deberán atender aos criterios xerais e particulares que establece a directriz de paisaxe DX.10 nos epígrafes a) e b).

Non se considera axeitado o uso industrial no SUNC-38 *Fontenova*, xa que se trata dun ámbito enclavado nunha contorna residencial (SUNC 12, 13, 14, 15 e 16), dotacional (SX-EL-PAR-06 parque de Fontenova)¹³ e de interese patrimonial (Balneario de Fontenova, elemento catalogado no PXOM-2012). Asemade, este ámbito está cualificado no borrador como parque público (forma parte do SX-EL-PAR-06), o cal resulta incoherente co uso asignado (artigo 70.3.b do RLSG).

O sector de solo urbanizable terciario SUT-01 *Queizás 1* está afectado pola zona de protección dos viarios circundantes e tamén de forma case completa, tomando como referencia a cartografía dispoñible¹⁴, pola zona de fluxo preferente do río Támega. Considerando as limitacións aos usos na zona de fluxo preferente en solo que se atopa na situación básica de rural (artigo 9bis do Regulamento do Dominio Público Hidráulico), o desenvolvemento deste sector semella ser inviable.

Revisarase a delimitación do sector SUT-03 *O Padrón* por estar afectado tamén pola zona de fluxo preferente do Támega e as zona de protección da autovía A-52 nun espazo lindeiro coa ZEC "Río Támega".

Valorarase a necesidade do sector terciario SUT-02 *Queizás 2*, tendo en conta a afección a solos con vocación agraria e a súa proximidade a outros ámbitos de desenvolvemento terciario (SUT-03 e os SUNC 33, 34 e 35).

Prestarase especial atención ás condicións de ordenación que se establezan para os solos industriais de Sousas (SUI-01) e A Milleira (SUI-02) por seren lindeiros con solo urbano ou de núcleo rural. Atenderase particularmente ás normas dos puntos 1, 2 e 3 da epígrafe b) da directriz de paisaxe DX.10.

Solo rústico

O Plan deberá conter unha análise dos valores e potencialidades do solo (art.137 RLSG); tendo en conta a análise realizada poderá propoñer para a clasificación e categorización do solo rústico de especial protección ámbitos que conteñan valores merecedores da tal protección e que non contén con afección sectorial.

13 O 26.02.2018 o pleno municipal aprobou inicialmente o Plan especial de infraestruturas e dotacións para a creación dun espazo dotacional público na zona de Fontenova (DOG núm. 50 do 12.03.2018)

14 A cartografía do Sistema Nacional de Cartografía de Zonas Inundables, a falta de estudos específicos validados pola Administración hidráulica (artigo 36 da normativa do Plan hidrolóxico da demarcación hidrográfica do Douro).

Neste sentido, por exemplo, o borrador inclúe no solo rústico de especial protección agropecuaria zonas de viñado que se consideran de boa aptitude agraria, ou os montes veciñais en mano común no solo rústico de especial protección forestal ao consideralos fundamentais para a estratexia ambiental do plan. No entanto, se ben se considera positiva a inclusión destes terreos en solos de especial protección, ao abeiro do disposto na lexislación urbanística vixente (art. 34.3 LSG) cómpre achegar xustificación axeitada e obter a conformidade expresa das administracións que teñan as competencias sectoriais.

Paisaxe

Na versión inicial do PXOM cómpre completar o estudo da paisaxe urbana coa identificación de valores e lugares/áreas de especial interese paisaxístico da área urbana e a súa contorna (tales como construcións, elementos naturais, conxuntos urbanos, aperturas ou vistas panorámicas, etc.) para establecer as oportunas medidas de ordenación; neste sentido cabe destacar a importancia que ten a visibilidade do Castelo de Monterrei. Completarase tamén no plan a Memoria xustificativa da adaptación ao ambiente e protección da paisaxe.

A ordenación da vila de Verín deberá cumprir as normas das directrices de paisaxe DX.06 e DX.10. A este respecto advírtese do seguinte:

- A delimitación de solo urbano e solo urbanizable de uso residencial acada unha importante superficie, dentro da cal quedan incorporados moitos terreos de natureza agraria, cando nas áreas urbanizadas de paisaxe urbana aínda quedan moitas parcelas pendentes de seren edificadas;
- A delimitación do solo urbano adquire unha forma moi irregular, dando lugar a multitude de puntos de contacto de partes traseiras de áreas edificables co medio rústico da contorna, con probables efectos paisaxísticos adversos;
- A delimitación e condicións de ordenación de sectores de solo urbanizable, no caso de xustificarse a súa necesidade, deberán axustarse á directriz de paisaxe DX.10;
- As fichas dos novos ámbitos de desenvolvemento urbanístico propostos deben recoller que os plans parciais/especiais conterán os estudos de paisaxe previstos nos artigos 35 e 36 do Regulamento da Lei 7/2008.

Estableceranse as medidas oportunas para preservar as vistas de interese desde os catro miradoiros identificados no Catálogo da Paisaxe de Galicia: Castelo de Monterrei, miradoiro de Portozón, miradoiro de Florderrei e o Alto da Cota (artigo 91 da LSG; epígrafe c) da directriz de paisaxe DX.0.5).

O PXOM deberá conter normas e medidas de protección do solo rústico para asegurar a conservación, protección e recuperación dos valores e potencialidades propios do medio rural. Estas normas adaptaranse ao disposto nas directrices de paisaxe DX.08, DX.17 (sobre construcións en solo rústico) e DX.22 (sobre cerramentos, valados ou sebes).

O estudo ambiental estratéxico conterá unha análise específica dos efectos do PXOM sobre a paisaxe e unha descrición das medidas preventivas/correctoras adoptadas para previr ou reducir os impactos.

Patrimonio natural

A documentación presentada contén unha análise básica dos valores naturais presentes no concello. Descríbese a vexetación existente e a fauna e flora ameazada de acordo ao Catálogo Galego de Especies Ameazadas, identifícanse a ZEC río Támega, os humidais do Inventario de Humidais de Galicia e os hábitats naturais de interese comunitario prioritario (atendendo á

información dispoñible no Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España¹⁵ e no Plan Director da Rede Natura 2000).

A proposta de solo rústico de protección de espazos naturais protexidos coincide coa delimitación da ZEC río Támega, da Rede Natura 2000.

As determinacións do Plan xeral (ordenación e normativa) que afecten ao ámbito da ZEC deberán adoptar os obxectivos, directrices e normas do Plan Director da Rede Natura 2000 Galicia (art. 4 do Decreto 37/2014). As actuacións urbanísticas permitidas ou autorizables regúlanse no artigo 68 do Plan director dependendo da zona á que afecten.

O planeamento debe prever mecanismos de conectividade ecolóxica do territorio (det. 7.2.2 das DOT; artigo 46 da Lei 42/2007). No borrador considérase que os corredores nas canles fluviais do Támega, do Bubal, do Abedes e do Feces son clave para a biodiversidade e para mellorar a conectividade ecolóxica e as infraestruturas verdes. En base a estas características e a súa relación coa ZEC, suxírese definir estes ámbitos como "áreas complementarias de conservación" e clasificalos como solo rústico de protección de espazos naturais, se ben para elo cómpre obter a conformidade expresa do órgano sectorial competente.

O planificador recoñece a presenza de especies exóticas invasoras no concello. Suxírese incorporar na normativa do PXOM disposicións específicas para para o control, minimización e/ou erradicación destas especies (como evitar o uso de especies exóticas de carácter invasor nas zonas verdes públicas e a súa substitución por outras de carácter autóctono; evitar o abandono de restos vexetais de especies exóticas que supoñan risco de propagación e a aplicación de procedementos e técnicas de traballo nas obras que alteren a cobertura do solo para evitar a súa dispersión).

Patrimonio cultural

O borrador clasifica como solo rústico de protección patrimonial diversos ámbitos nos que se identifican bens catalogados e os dous trazados Camiño de Santiago Vía da Prata, se ben o trazado do leste non coincide exactamente coa ruta cartografada polo PBA. A clasificación de solo rústico de especial protección patrimonial realizarase atendendo ao establecido no artigo 34.2. h) da LSG e tendo en conta que se incluírá nesta categoría a zona de protección integral e o contorno de protección dos xacementos arqueolóxicos.

O Camiño desde o sur atravesa os núcleos rurais de Feces de Abaixo, Mandín, Tamaguelos, Mourazos e Cabreiroá cuxa parte común con parcelas vacantes medra ao longo da súa traza e tamén atravesa o ámbito reservado para o futuro parque empresarial do Támega. Cómpre facer fincapé na importancia de potenciar e consolidar as áreas vacantes do interior dos núcleos rurais, evitando un crecemento desproporcionados que ademais de alterar a morfoloxía do núcleo prolonguen o seu crecemento ao longo de vías de comunicación e sobre o trazado do Camiño de Santiago.

No caso dos núcleos tamén cómpre conservar as aliñacións e protexer os inmobles nos núcleos tradicionais, poñendo en valor a estrutura interna como parte tamén do patrimonio cultural. Os muros de pedra tradicional que conforman o peche dalgunhas fincas, protexeranse mediante a inclusión dunha determinación específica na normativa que impida o seu derribo e promova a súa conservación e posta en valor.

15 Realizado no ano 2005 polo Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente (actual Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico), a unha escala de traballo 1:50.000.

O Catálogo do PXOM deberá recoller tanto os bens identificados no Catálogo vixente¹⁶ do PXOM anulado 2012 como os catalogados polo IOP dentro do seu ámbito de afección¹⁷. O novo documento deberá adecuarse ás actualizacións normativas en materia de protección do patrimonio e realizar o preceptivo traballo de campo, no que deberá identificar os cambios producidos nos bens catalogados. O seu contido adecuarase aos artigos 196 e 198 do RLSG e conterá as medidas necesarias para protección, conservación, recuperación e aproveitamento social e cultural dos referidos elementos. Incluírá unha ficha específica para o Camiño de Santiago Vía da Prata coa categoría de territorio histórico e atendendo ao disposto na Disposición transitoria da LPCG.

A normativa do Plan deberá contar cun apartado específico de protección do patrimonio cultural, que será, xunto coas fichas do Catálogo de elementos protexidos, o marco normativo específico de protección do patrimonio cultural localizado no ámbito municipal. Asemade incluírá:

- Un apartado específico relativo ao Camiño de Santiago Vía da Prata no que se recollan as determinacións do Título VI da LPCG; poderase incluír neste apartado a definición do territorio histórico nas distintas clases de solo.
- Unha ordenanza específica que estableza as actuacións autorizables no ámbito dos PEPRI de Verín e do barrio de San Lázaro en tanto non sexan aprobados.
- Unha ordenanza específica diferenciando os usos permitidos nas zonas de protección integral e o contorno de protección dos xacementos arqueolóxicos.
- Unha referencia a ao disposto no artigo 99.2 da LPCG sobre achados arqueolóxicos casuais.

Ciclo hídrico

O Plan deberá identificar, localizar e caracterizar os recursos hídricos existentes, así como as redes de abastecemento e saneamento executadas e previstas. Asemade, debe garantir o subministro de auga suficiente e promover o seu uso sustentable, equilibrado e equitativo, pechando o ciclo da auga (det. 4.8.5 das DOT).

A tal efecto o PXOM deberá conter unha análise e planificación das reservas de auga, captacións previstas, tratamento e distribución de auga, recollida e depuración, para atender as necesidades presentes e futuras, de maneira que non se permitan novos desenvolvementos urbanísticos sen garantía de servizo (det. 3.1.5 g das DOT).

Co fin de determinar a viabilidade das actuacións urbanísticas previstas, lémbrese que as compañías subministradoras e distribuidoras establecerán, no momento da redacción do PXOM, unha estimación das necesidades e do custo das infraestruturas de redes de servizos asociadas aos desenvolvementos urbanísticos propostos (artigo 76.1 do RLSG). Este aspecto cobra relevancia especial dado o considerable número de desenvolvementos urbanísticos incorporados na proposta.

Lémbrese que o informe da Administración hidrolóxica sobre a existencia de recursos hídricos necesarios para satisfacer as novas demandas será determinante para o contido da declaración ambiental estratéxica (artigo 22.3 do Real Decreto Lexislativo 7/2015).

Riscos

No borrador faise unha análise preliminar dos riscos naturais, tecnolóxicos e antrópicos existentes no territorio municipal (apartado 1.8 da memoria informativa) e incorpora o preceptivo mapa de riscos (plano PINF_02) no que se grafitan riscos por inundación, contaminación (EDAR, SEVESO e FS), incendios e desprendementos por pendentes superiores ao 50%.

¹⁶ De acordo cos artigos 31.4 LPCG e 86 da Lei 2/2017 de medidas fiscais, administrativas e de ordenación

¹⁷ Coa excepción da ficha A-125 que se modifica no novo PXOM en aplicación da sentenza 135/2015.

Zonas inundables

Segundo os mapas de inundabilidade elaborados polo organismo de bacía¹⁸, boa parte do casco histórico da vila de Verín e zonas adxacentes están afectadas polo risco de inundación asociado ao río Támega.

A zona de fluxo preferente (ZFP) afecta a parcelas vacantes de edificación no SUC, varios desenvolvementos propostos (de forma completa aos SUNC 26, 27, 28, 29 e 30, case completa ao SUT01 e parcial aos SUT03 e SUND04) e algunhas parcelas vacantes do núcleo rural de Queizás.

Cómpre dar cumprimento no PXOM ás limitacións que establecen o Regulamento do dominio público hidráulico (RDPH)¹⁹ mais o Plan hidrológico²⁰ aos usos na zona de fluxo preferente e na zona inundable²¹ en función da situación básica do solo (rural ou urbanizado). Terase en conta especialmente que no solo situado na zona de fluxo preferente e que se atope na situación básica de rural non está permitido a instalación de novas edificacións nin obras de reparación ou rehabilitación que supoñan un incremento da ocupación en planta ou do volume de edificacións existentes (artigo 9bis do RDPH).

Contaminación acústica

A autovía A-52 conta con mapas estratéxicos de ruído elaborados polo Ministerio²², polo que deben incorporarse no plano PINF_02 estes mapas (artigo 140.1.b do RLSG).

Os niveis de inmisión de ruído estimados nos asentamentos próximos á estrada e nos ámbitos de novo desenvolvemento non superan os limiares que establece a lexislación vixente como obxectivos de calidade acústica.

A AXI informou de que non elaboraron ata o de agora mapas de ruído para as estradas autonómicas que atravesan o concello de Verín, non obstante, o PXOM deberá incluír na parte normativa un texto que estableza limitacións aos usos derivadas do ruído causado polas ditas estradas.

Mobilidade

O planeamento deberá considerar a mobilidade no deseño do modelo territorial, de maneira que se garanta a accesibilidade, se reduza a demanda de transporte e se favoreza a intermodalidade e o transporte colectivo (det. 3.1.5.b e 3.1.16.g DOT).

Tal como se recolle na Memoria Xustificativa (apt. 5.3.1.1), as capacidades propositivas e de xestión en materia de mobilidade do PXOM quedan acoutadas ao ámbito urbano.

Como actuacións relevantes na materia destacan a circunvalación sur, a rolda interior ou a prolongación da estrada que dá acceso ao Polígono de Pazos dende Cabreiroá. Outra actuación relevante é a previsión da relocalización da estación de autobuses nunha parcela ao sur da vila na avenida de Portugal, fronte ao CEIP María Inmaculada; este emprazamento queda xustificado pola súa proximidade ao centro urbano, á nova circunvalación sur e a equipamentos educativos e deportivos. Na proposta tamén se describen actuacións no sistema de aparcadoiros (apt. 5.3.1.3); tres públicos en SUNC nas proximidades do viario principal (o borrador non concreta a localización

18 Sistema Nacional de Cartografía de Zonas Inundables (fase 2ª).

19 Artigos 9 bis, 9 ter, 14 e 14 bis do Real decreto 849/1986, do 11 de abril, polo que se aproba o Regulamento do Dominio Público Hidráulico.

20 Artigo 36 da normativa do Plan hidrológico da demarcación hidrográfica do Douro.

21 Lámina de inundación para un período de retorno de 500 anos.

22 Sistema de Información sobre Contaminación Acústica (<http://sicaweb.cedex.es/>)

específica destas actuacións) e traslado do aparcadoiro de camións da N-532 ata unha zona mais exterior e máis vinculadas á loxística do transporte nos novos parques empresariais ou terciarios, arredor do nó da A-52 e A-75.

Estas actuacións van encamiñadas á desconxestión do tráfico no núcleo urbano da vila, no entanto o PXOM deberá incluír un estudo que avalíe a idoneidade da ordenación prevista en relación co tráfico e a mobilidade, estudando os fluxos existentes e previstos dende unha perspectiva intermodal e multimodal (art. 58.b LSG). Tomando como base o dito estudo de mobilidade, desenvolverá cando menos as determinacións recollidas no artigo 139.4 do RLSG e farase unha previsión de aparcadoiros públicos (art. 52g LSG e art. 117.3 RLSG).

Xenericamente o borrador tamén prevé actuacións para estender as redes integradas sustentables existente (peonís, de bicarrís, etc) que conecten os parques públicos e os principios sistemas ambientais (o Támega fundamentalmente), porén non se definen na proposta achegada. A este respecto suxírese, sempre que sexa posible, que os límites exteriores do núcleo urbano quedasen definidos mediante vías ou ben solucións como zonas verdes, percorridos peonís ou para bicicletas ou similares (directriz de paisaxe DX.06. f).

Enerxía

A Memoria Informativa (punto 1.6.9.3) e a Memoria xustificativa (punto 5.3.3.3) describen o sistema da rede eléctrica existente no termo municipal. No segundo destes puntos o borrador estima que os sistemas de transformación e a rede eléctrica existentes non serán suficientes para atender o desenvolvemento urbano previsto, e que con toda probabilidade o Parque empresarial de Tamagos precisará dunha nova subestación específica. Para os sectores urbanizables e os SUNC previstos sinala que todos teñen accesos próximos á rede de media tensión, polo que o posible reforzamento do servizo non dependerá de novos trazados, senón da intensificación do mesmo, e –no seu caso– aumentos de potencia na actual subestación.

En todo caso o planeamento deberá identificar as infraestruturas existentes, contemplando as posibilidades de conexión coas redes de transporte e distribución de enerxía, tanto preexistentes como de nova implantación, prevendo os corredores de infraestruturas precisos para o abastecemento eléctrico e gasista (det. 4.7.2 DOT).

Ciclo de materiais

O PXOM deberá adaptarse ás determinacións dos plans actuais en materia de residuos²³ e incorporará as accións e determinacións necesarias para promover a integración dos obxectivos e medidas previstas tendentes á redución do consumo de materiais e da produción de residuos (det. 4.9.5 DOT).

Atmosfera e cambio climático

Tendo en conta que a Lei 21/2013 esixe considerar o cambio climático na avaliación ambiental do plan, deberá analizarse a pegada de carbono asociada ao desenvolvemento do plan e estableceranse as medidas oportunas para mitigar a súa incidencia sobre o cambio climático e permitir a adaptación ao mesmo, considerando a información dispoñible²⁴.

23 Artigo 21.3 Lei 10/2008, do 3 de novembro, de residuos de Galicia

24 Recoméndase a consulta da "Guía de medidas para a mitigación e adaptación ao cambio climático no planeamento urbanístico" editada pola FEMP, Rede española de cidades polo clima (https://www.miteco.gob.es/es/cambio-climatico/temas/impactos-vulnerabilidad-y-adaptacion/medidas_cc_planeamiento_urbano_tcm30-486099.pdf)

5. Contido, amplitude e nivel de detalle do estudo ambiental estratéxico

Tendo en conta as consideracións feitas neste documento de alcance, o promotor elaborará un estudo ambiental estratéxico no que identifique, describa e avalíe os posibles efectos significativos no medio ambiente que derivan da aplicación do plan, así como unhas alternativas razoables técnica e ambientalmente viables, que teñan en conta os obxectivos e o ámbito de aplicación xeográfico do plan.

O estudo ambiental estratéxico deberá conter a data da súa conclusión e vir asinado polo seu/s autor/es, especificando a súa titulación (artigo 16 da Lei 21/2013 de avaliación ambiental). Asemade, axustarase ás Normas técnicas de planeamento urbanístico de Galicia, xa que estas normas conteñen as especificacións respecto do formato dos documentos requiridos polo órgano ambiental para a tramitación da avaliación ambiental estratéxica ²⁵.

Atendendo ao contido mínimo que establece o anexo IV da Lei 21/2013, sen prexuízo de que o Concello incorpore outras cuestións que considere relevantes, o EsAE deberá conter:

- Un esbozo do contido, obxectivos principais do planeamento e relacións con outros plans e programas pertinentes (polo menos coas DOT);
- Os aspectos relevantes da situación actual do ambiente e a súa probable evolución en caso de non se aplicar o plan;
- As características ambientais das zonas que poidan verse afectadas de maneira significativa e a súa evolución tendo en conta o cambio climático esperado no prazo de vixencia do plan;
- Calquera problema ambiental existente que sexa relevante para o plan;
- Os obxectivos de protección ambiental fixados nos ámbitos internacional, comunitario ou nacional que garden relación co plan ou programa e a maneira en que tales obxectivos e calquera aspecto ambiental se tiveron en conta durante a súa elaboración;
- Os probables efectos significativos no medio ambiente, incluídos aspectos como a ocupación do territorio, a paisaxe, a mobilidade, o patrimonio natural, o patrimonio cultural, o ciclo hídrico, a enerxía, o ciclo de materiais, os riscos naturais e antrópicos, a súa incidencia no cambio climático –en particular, unha avaliación adecuada da pegada de carbono asociada ao plan ou programa–, e a interrelación entre estes factores;
- As medidas previstas para previr, reducir e, na medida do posible, compensar calquera efecto negativo importante no ambiente da aplicación do plan ou programa, incluíndo aquelas par mitigar a súa incidencia sobre o cambio climático e permitir a adaptación a el;
- Un resumo dos motivos da selección das alternativas contempladas e unha descrición da maneira en que se realizou a avaliación, incluídas as dificultades, como deficiencias técnicas ou falta de coñecementos e experiencia que se poidan ter encontrado para reunir a información requirida;
- Un programa de vixilancia ambiental no que se describan as medidas previstas para o seguimento;
- Un resumo de carácter non técnico da información facilitada en virtude das epígrafes precedentes;
- Cartografía (non será necesario incluír no EsAE planos temáticos que deban formar parte do propio proxecto de planeamento conforme co establecido na lexislación urbanística).

25 Artigo 1.2.d) da Orde do 10 de outubro de 2019 de aprobación das normas técnicas de planeamento de Galicia.

6. Proceso de información pública e consultas

6.1. Modalidade de información pública e consultas

Conforme co disposto no artigo 60.6 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, tras aprobar inicialmente o PXOM o Concello deberá sometelo a información pública durante un prazo de dous meses, mediante anuncio que se publicará no *Diario Oficial de Galicia* e nun dos xornais de maior difusión na provincia.

A documentación sometida a información pública abranguerá todos os documentos integrantes do expediente tramitado, incluídos a versión inicial do plan, un resumo executivo, o estudo ambiental estratéxico e un resumo non técnico do estudo ambiental estratéxico.

Simultaneamente ao trámite de información pública, o Concello ou o órgano competente en materia de urbanismo, segundo corresponda, deberá consultar ás Administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas. Sen prexuízo dos demais informes sectoriais que resulten preceptivos de acordo coa lexislación sectorial aplicable, solicitarase informe a:

1. Administración xeral do Estado:
 - Confederación Hidrográfica do Douro
 - Dirección Xeral de Estradas - Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana
2. Administración da Comunidade Autónoma de Galicia:
 - Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda
 - Dirección Xeral de Patrimonio Natural
 - Instituto de Estudos do Territorio
 - Consellería de Cultura, Educación e Universidade
 - Dirección Xeral de Patrimonio Cultural
 - Consellería do Medio Rural
 - Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal
 - Dirección Xeral de Defensa do Monte
 - Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural
 - Consellería de Infraestruturas e Mobilidade
 - Axencia Galega de Infraestruturas
 - Consellería de Economía, Empresa e Innovación
 - Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais
3. Outros: Deputación Provincial de Ourense

6.2. Integración dos resultados

Tomando en consideración os resultados do trámite de información pública e consultas, o Concello modificará, de ser preciso, o estudo ambiental estratéxico e elaborará a proposta final do PXOM. Feito isto, o Concello remitirá ao órgano ambiental o expediente de avaliación ambiental estratéxica completo -en formato dixital- para que formule a declaración ambiental estratéxica (artigo 60.9 da LSG), o cal debera conter (144.9 do RLSG):

- Proposta final do PXOM e o estudo ambiental estratéxico.
- Informe de participación pública e consultas no que se describa o procedemento seguido, a relación de Administracións públicas consultadas e persoas interesadas, as datas de

solicitude e resposta, así como dos medios empregados para a súa difusión. Conterá un resumo de cada unha das observacións, alegacións e informes recibidos, xustificando como foron tomados en consideración e se integraron no planeamento. Ademais, xuntarase copia dos informes recibidos, incluíndo copia daquelas alegacións que presenten temática ambiental.

- Documento resumo no que se describa a integración na proposta final dos aspectos ambientais, do estudo ambiental estratéxico e da súa adecuación ao documento de alcance, do resultado das consultas realizadas e da súa toma en consideración.

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

María Carmen Paz Cornes
Xefa do Servizo de Avaliación Ambiental de Plans e Programas

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental

De acordo coa proposta anterior, RESOLVO:

Formular o documento de alcance do estudo ambiental estratéxico do Plan xeral de ordenación municipal do concello de Verín, en cumprimento do establecido no artigo 60.4. da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.

Esta resolución estará a disposición do público no portal desta Consellería (<https://cmatv.xunta.gal/busca-por-palabra-clave>) e remitirase ao Concello de Verín para que a teña en consideración na elaboración da versión inicial do PXOM.

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático

